

ANY VI

NUM. 251

BARCELONA 16 JUNY 1893

Copia fot. de A. Tortja.

Carmen Aguiló

QUESTIÓ D'ASES

L'ase á pesar de esser un dels animals de quatre potes mes asquerosos y repugnants, sempre més ó menos nos ha cridat l'atenció per sos brams escandalosos, precursors moltes vegades de sos brutals instints. Degut á aixó ja en los temps de la picó se feu célebre y fou venerat entre 'ls Deus del Olimpo.

Sileno pare dels sátiros y protector de Baco, sempre acompanyava á aquest á las orgias montat en un ase, que segons diu algú mitologista, era l'ase que ensenyá á Baco la necessitat de podar las vinyas. D'aquestas orgias, que després ne van dir bacanals, vingué probablement lo que l'ase de 'n Sileno se posés á bramar, no solament al veure una somera sino fins al observar á una dona en certa situació, com passá ab la més virtuosa de las Deesas

Lo cas va ser que dormint Cibeles en una gruta apartada y no sentint com l'enjogassat vent li alsava los caps del vel que la cubria, va donar lloch á que Priapo, Deu de la impuresa, que passava per allí, la veyés en estat tan seductor que ja se disposava á aprofitarlo, quan l'ase de 'n Sileno vingué á destorbar sos propòsits posantse á bramar fortament puig que veyá tal escena. Cibeles va despertar y encare va tenir temps d'escapar al temerari intent del impur Priapo. En reconeixement la va despertar, posantli una campaneta penjada á las orelles en memòria del perill que havia corregut sa honra, y cada vegada que sentia sonar aquest instrument, mirava al seu entorn pera assegurar-se de que Priapo no era per allí.

També lo mateix ase bramá un'altra vegada en situació análoga, puig que un dia Priapo va trobar en un bosch á la ninfa Lotis, dormida com Cibeles, sense temer cap ofensa, y s'enllestia lo Deu impúdich á caure sobre la presa, quan l'ase de 'n Sileno se va posar á bramar despertant de sobte á aquella divina bellesa, per lo qual Priapo, fins l'hauria castigat llevantli la pell de viu en viu per ensenyarlo á callar,

Un altre ase també hi hagué en los temps antichs per l'istil del de 'n Sileno, aquest era l'ase de Cumas, lo qual intervenia en los cástichs de las adúlteras, quan en los primitius pobles de Italia los bárbaros se recreavan contemplant lo suplici monstruo y salvatge d'aquellas desgraciadas donas.

L'ase de Cumas, era 'l que després de passejar á la condemnada que rebia las mofas, las escupinadas y pedradas del poble, li feyan exercitar un ofici ab ella gens apropòsit entre donas y ases; portant l'ase en aquets actes tant escandalosos y repugnants la campaneta á las orelles per anunciar un per un sos moviments brutals, campaneta que aparentava ser la que la Deesa Cibeles posá al ase de 'n Sileno.

Y altres ases van suplir á aquest en lo successiu, fins que á Roma com tots los pobles d'Europa ahont la lley romana va penetrar, l'ase de la campaneta va anar perdent lo dret que se li concedia en lo cástich de las adúlteras no deixant de portarlas á la esquena fins arribar al seu destino.

No obstant, l'ase va anar seguint representant á la luxuria en sa mes brutal acepció, y lo cap d'ase esculpturat en relleu se trobava en las presóns interinas de las adúlteras, presidint las brutalitats que ab ellas

cometian allavoras los executors d'una lley que 'ls ordenava tals infamias com també lo cap d'ase coronat per un cep de parra, figurava ab freqüencia al capsal del llit ahont l'aymant celebrava las hassanyas d'una nit amorosa ó pera prepararse á las que projectava.

L'ase portava las ofertes del temple de la casta Vesta (Cibeles), l'ase anava orgullosament á las festas de Baco, anunciant ab sos brams la classe de diversió que 's preparava; l'ase era admés en los assumptos amorosos de l'alta y baixa societat romana; l'ase era acariciat per las donas, y com ho deya un autor; si Priapo en sos venturosos temps havia prés ab tanta aborrició al ase, sens dupte era perque tenia celos d'ell, aixís com ara tenim celos d'ell nosaltres.

En la edat mitja, encare l'ase se distingia portant al destino que li senyalava l'executor de la lley á las donas que faltavan á sos debers d'esposa, ó las que traficavan ab la prostitució y á las que 's donavan á encantaments, etxissos y bruixerias, fins que vingué lo dia que abolintse tals costúms l'ase va quedar solsament per animal de carga, molt tonto y sufert pera rebre cops de vará, perdent del tot la celebritat que havia adquirit, en l'antigua Grecia, en Egipte ahont comensaren las bacanals y en Italia per lo libidinós que era en los cassos necessaris.

L'AVI DE A. ROSSELL

La meva xicota

SONET

De cara, dich vritat, no es gayre ma de tipo, no es mentida, es bastant se son natural... ho dich; alguns cops pe de fluix, qu' es una cosa qu' á mí 'm ra Son nom, no es gens poétich, se diu Pa té salut perque may li falta te y anant, d'alló qu'es diu, de Ceca en Me se m' ha tornat... així... mitj curruta

Mes per xó jo la trobo molt boni (encare qu' algú 'm tracti de tano quan un petó li faig, sa hermosa bo me 'l torna, y ab metódica musí

Encare que sa gracia siga po m'hi casaré, tan sols.. perque es molt ri

SALVADOR BONAVÍA.

CANTARS

Perque no 't vaig fe un petó vas enfadarte, Mercé? prou volia fertel jo pero ¡si 't put tant l' alé!

Aucellet, bon aucellet que passas volant lo dia, ves á demaná á ma aymia sis céntims per un llonguet.

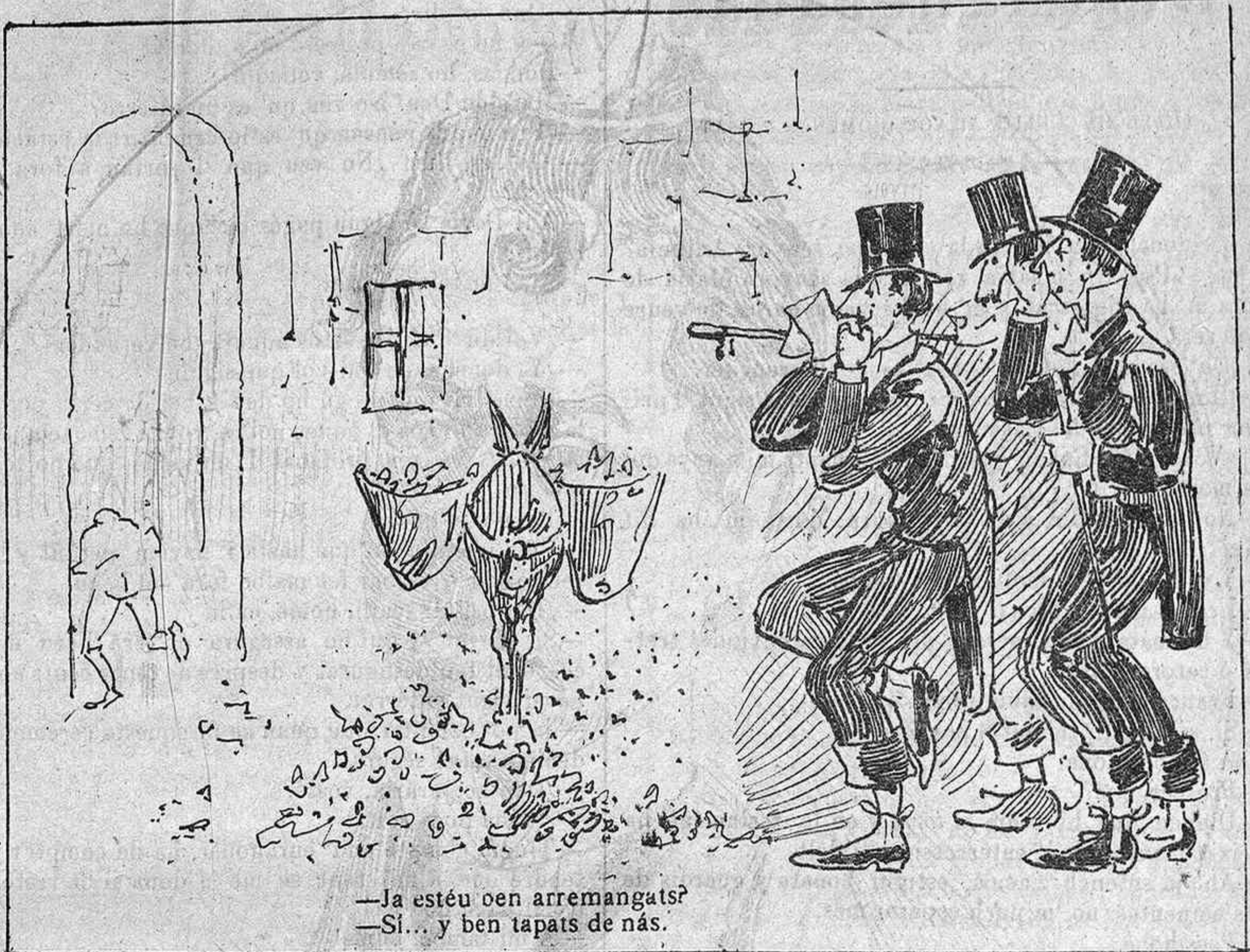
M. EMULAP.

MODAS

—Vés quin barret m' ha dut la modista!... Veyam si aviat 'm portará no mes la factura.

L' INVESTIGACIÓ D' HIGIENE

—Ja esteu ben arremangats?
—Sí... y ben tapats de nós.

—Cuitém, que lo Sr. Gobernador ja es aprop.
—Com ho diheu!...
—Es un cop á la vida, home.

PRODU

Berengueradas

DIÀLECHS CULLITS AL VOL DIUMENGE PASSAT

Y donchs, qu' espera la *cumitiva*, senyora Antonia?
 —Psé! No 'n sabia rés; pró la senyora María de sota m' ha engrescat, y m' ha fet venir ganas de veure qué será...
 —¡Qu' era algún *gordu* aquest senyor Berenguer!
 —¡Hont va á parar dona! Si diu que havia sigut 'l primer propietari del Ensanxe.
 —¿Vol dir? Si diuhen que fá no sé quants mils anys qu' es mort...
 —No ho sé; es dir, á mi la senyora Maria m' ha dit aixó...
 —Y crech qu' era molt valent també.
 —Era un mata-moros d' alló...
 —Y un mata donas; porque diu s' havia enviudat tretze ó catorze cops...
 —Francament, no sabia tant..
 —Si, si y, digui; ¿ahont 'l portan?
 —Á Ripoll, dona.
 —Pró per qué?
 —Diuhen que hi tenia la *torre* y en lo testament ha deixat manat que l' enterressin alli dalt.
 —Ah! ja entench: vamos, estigui boneta y guardis de las empentas: no 'm puch esperar mes.
 —Passihobé.
 —¡Pro qu' encare dura aixó de las professóns!

—¿Y ara? /qu' está atrassat de noticias, vosté també!
 —¿Que vol dir?
 —Que no es cap professó aixó, beneyt.
 —Donchs, ho sembla; veliaqui.
 —Mare de Deu! No veu qu' es un enterro?
 —¿Pro que 's pensan qu' es lo cementiri la estació?
 —¡Qu' es llús! ¿No veu que 'l portan á fora ab 'l trench?
 —Ah! Devía sè algun pagés rich que ha mort aqui de repente.
 —Aixó mateix, animal.
 —¿Vol dir que 'ls restos aquets son verdaders?
 —¿Y, donchs, de qui vol que siguin?
 —Home! Es que ningú ho deu saber de cert; porque á la qüenta lo cos d' aquet pobre comte, en temps dels *miquelets* vá ser profanat d' un modo que no té fi ni compte.
 —Bueno ¿y qué?
 —Com que diuhen que hasta l' havian perdut y 'l varen tornar á trobar fet malbé fora del bagul...
 —¿Del bagul? ¡calli, home, calli!
 —Si, senyor ¿y qui ho assegura qu' era 'l seu mateix cos, sent tan desfigurat y després de tants cents anys d' haver sigut enterrat.
 —Ja pot comptar que quan se fá aquesta cerimonia, 'n deuen estar segurs...
 —¿Que ho juraria, vosté?
 —¡Quina poca solta!
 —Tingui compte en l' enraonar; ha de comptar y entendre que, á mi, tant se me 'n dona si 'ls restos son d' ell, com no...
 —A mi també, home!
 —Y, donchs .. Llestos.

J. BARBANY.

La cansó del Sabater

Al darrera de la porta,
 y á la vora del carrer,
 la *botiga* hi te plantada
 lo gandul del sabater.
 Travalla molt poch, y encare
 ho sol fer tan malament,
 que si un calsat bó li duhen,
 ell lo fa tornar dolent.
 Com tan mal travalla
 lo sabaterot,
 li diu la quitxalla
 —¡Sabaté pegot!—
 En lloch d' enllestir la feyna
 que li van encarregar,
 deix la *pega* y la *cuchilla*,
 y se 'n vá cap á ballar.
 Puig li agradan molt las donas,
 y per ellas se 'n vá al ball;
 sens pensar ab las sabatas
 tot voltant amunt y avall.
 També porque balla
 lo sabaterot,
 li diu la quitxalla,
 —¡Sabaté pegot!—

Sol estarse en la taberna
 ocupantse del Govern,
 de teatros, de toreros,
 del arcalde... y del infern.
 Tenint sempre la paraula
 xerra sol, á tort y á dret:
 ¡Que si havém de sublevarnos!
 ¡Que no plòul! ¡Que farà fret!
 Y com que may calla
 lo sabaterot,
 li diu la quitxalla,
 —¡Sabaté pegot!—
 Se disputa ab las vehinas
 que li han dat feyna per fer,
 y 's baralla ab las criadas
 que viuhén al seu carrer.
 Te mal génit y es carronya,
 á tothom busca rahóns;
 en lloch de posar, ilo dropol
 mitjas solas y talóns.
 Sabent que 's baralla
 lo sabaterot,
 li diu la quitxalla,
 —¡Sabaté pegot!—

¡Ah, bribon!
 ¡Zapatero remendón!

Com no toca may la *lesna*
 de diners no 'n pot tenir;
 y está clá, que sense quartos,
 la carpanta 'l fa patir.
 Y un badall darrera l' altre,
 sens volguerho, va llensant,
 que sa boca, ja prou grossa,
 poch á poch se va aixamplant.
 Veyent com badalla
 lo sabaterot,
 li diu la quitxalla,
 —¡Sabaté pegot!—
 Y entre 'l ball y la taberna,
 los badalls y 'l disputar,
 passa 'l temps sens recordarse
 ni un instant, de treballar.
 Lo dilluns,—No 's toca feyna—
 lo dimars,—Festa hem de fer.
 Sempre dropu y sense quartos
 va vivint lo sabater.
 Porque may travalla
 lo sabaterot,
 li diu la quitxalla,
 —¡Sabaté pegot!—
 F. MARIO

Una Balladora

Diu un refrà català de sobras conegut en la província de Girona "À Tossa la bona moassa".

Mil voltas me l' havia repetit mon amich Batalla, y altras tantas m' havia fet venir ganas de visitar la esmentada població.

Con que, á Tossa la bona moassa?... Donchs cap á Tossa falta gent. Si pero lo mes trist es que á la meva butxaca hi faltavan *engrunas*. Aixó era lo de menos: quatre estalvis durant la setmana; en compte de habanos de 10 cèntims, escanya pits, y vetaqui la cosa arreglada: lo diumenge podré anar á la terra clásica de las bonas moasas.

Aixis fou, y certament que no menteix pas l' abans citat refrà. ¡Quin pomell de flors!

Be 's coneix prou que no 's pot enorgullir Tossa de que cap fill seu hagi ocupat la poltrona d' Hisenda, perquè allavoras; ¡adios déficit! En posant una petita contribució á las caras bonicas de Tossa, ja 'l tenim aixugat. ¡Quanta riquesa oculta!

Veyent las caras d' aquellas noyas li es imposible al home abrigar pensaments tristos. Jo donava per ben empleat lo sacrifici de haverme tingut que llevar tan d' hora y fins las bascas que'm feu venir lo tartaner tirant-me á la cara lo fum de l' escanya pits que rossegava.

Per la lley aquella de que dos polos contraris s' atrauen, jo 'm vaig ficar de prompte ab una noya que era la mateixa Venus de Milo, pero aixó si, ab tots dos brassos. E la n' era 'l sol, la lluna, la nata y la flor de las noyas de Tossa y la que mes 's podia enorgullir de rebre ab precilecció las tendressas del sexo *teyo*. Perque, ¡válgam sant Nin y sant Non! no 'n tenia poch de pretendents! Calsava 'l 34 y son nom fins era poétich, hasta nostres dias en que la prossaicat l' autor de l' Elisa; 's deya Eliseta.

La vaig coneixer al ball: jo 'm bellugava, bellugava á son entorn, buscant ocasió de serli presentada la meva fatxada. Perque aquell angel havia encés en mi la flama del amor: es dir, propiament no ho sé lo que m' havia encés, pero que m' havia encés alguna cosa no 'ls cápiga cap dupte.

Arriba l' hora: vaig serli presentat y sens dupte per la esmentada lley del contrast, ella 'm dirigí una certa miradeta que quan aquell día no vaig morir de repent á sos peus, no moriré pas may, mentres visqui. L' Eliseta no era precisament de Tossa: havia nascut á Palamós y donava 'l mes solemne *mentis* á un altre refrà català "De Palamós ni dona ni gos".

Per supuesto, ja veurán mos lectors que lo de gos es per ferho venir be en vers, com si 's digués: De sant Cugat, ni dona ni gat. Y fihinse vostres dels refrans.

Un sol defecte tenia al meu entendre: era balladora, pero de mena: si may 's casava tenia que ser ab un ballador.

Veus aqui una contrarietat gran per mi, que ni las llisons de 'n Nadal, m' han pogut treure de las camas l' agilitat de l' os. Jo no ballava: ella no 'n deixava cap. Veurerla agafada per la cintura de un jove, y perdre jo l' *oremus* era tot hu. ¡Pero com impedirho?

Me li acosto, li faig declaració formal, demano per casa seva y sens pérdua de temps vaig á demanarla á sos pares. Perteneixia l' Eliseta á una honrada família de treballadors: era ella l' alegria de la casa, per lo que al escoltar la meva petició crech que de poch mes cauhen en desmay. Poch á poch se fou arreglant la cosa y se 'm concedí, pero ab la condició de sentir lo parer d' ella.

Era quasi fosch, lo ball havia acabat y las noyas se retiravan á casa seva á treures las galas que los diumenges feyan resaltar sa hermosura. Arriba l' Eliseta y no pogué disimularho: al entrar experimentá un sentiment aixis de temor y alegría, sentiment propi de tots 'ls enamorats. Enterada per son vellet pare de ma pretensió hi accedí .. pero... (sempre 'ls peros) ab un sol pacte: que jo tenia que ballar.

¡Quina tecla 'm tocava. 'M prenía per altre. Ans que ballar, que 'm enforquin, y veus aqui com per no transigir en la meva monomania, vaig permetre qu' arri més un altre el *ascua á su sardina*, vaig separarme ab lo cos, d' aquella á qui ja havia entregat lo cor. Tot eran plors y llágrimas.. al despedirme pero ja ho deya 'l calendari "lluna en Piscis".

Han trascorregut alguns anys. Jo permanceixo solter, morintme de fastich sens altre companyia que la d' una bona raspa, que m' ho fa tot.

Devant de casa hi han vingut fa poch estadants nous: son de Tossa y casats no de gayre. Quan l' home es fora, ella canta y balla y quan entra ell, ella balla... 'ls *julis* que li pega lo seu home. Aquest, podrá no ser ballador, pero aficionat al ball si que ho es, ó sinó que ho diga la seva dona que no es altra que l' hermosa Eliseta.

¡Burro de mí ab no haverho sapigut entendre! Me servirá d' experiencia.

P. GELABERT.

RECALLS

Gonech una hermosa nena que 's diu Maria Rufina y cada pás que camina molt lo polissón remena. Al carrer de la «Cadena» habita ab sa amiga Tana, se conforma á patir gana per poguer vestir bufona y sempre quan enrahona té molta terra á l' Habana.

Voldria, hermosa Coloma, pogueu escriure un poema, pro no sé trobá cap lema ni vol pintarme la ploma; tú pots dir qu' estich de broma quan dich que mon cor t' estima, pro com que la ballo prima tenintne mes fam que fama, sembla que haig d' escriure un drama si vull escriure una rima.

J. RAMILLES.

MISS HELYETT

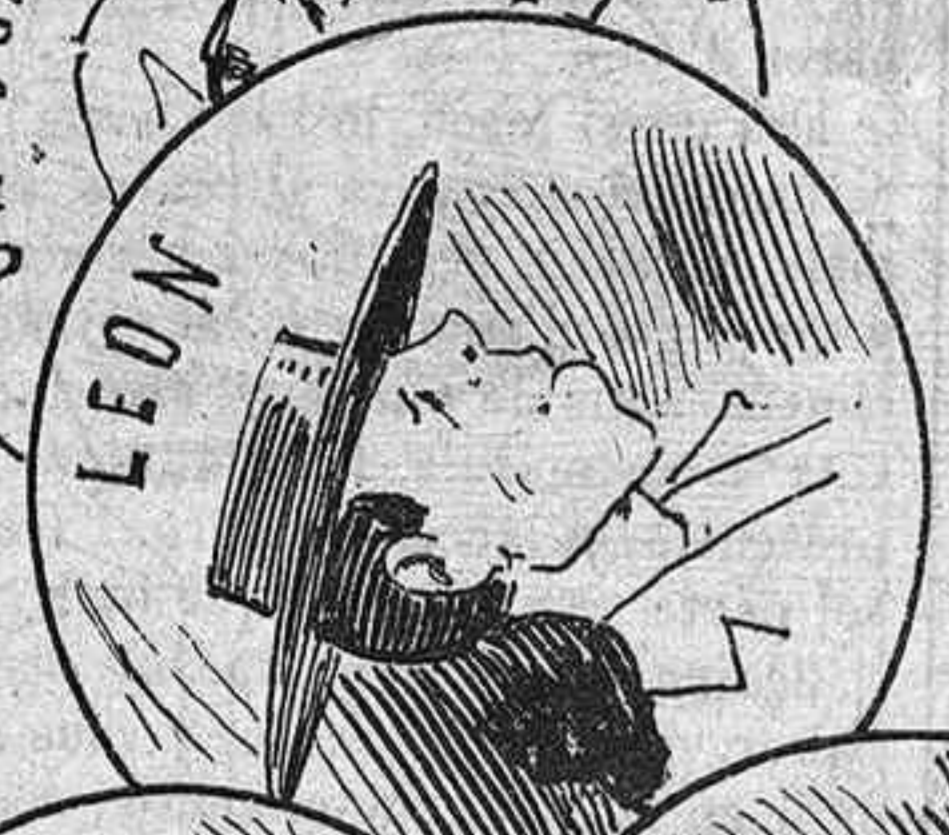
JAUME

EL AMICH DEN RICARDO

UN GUIA

LEON

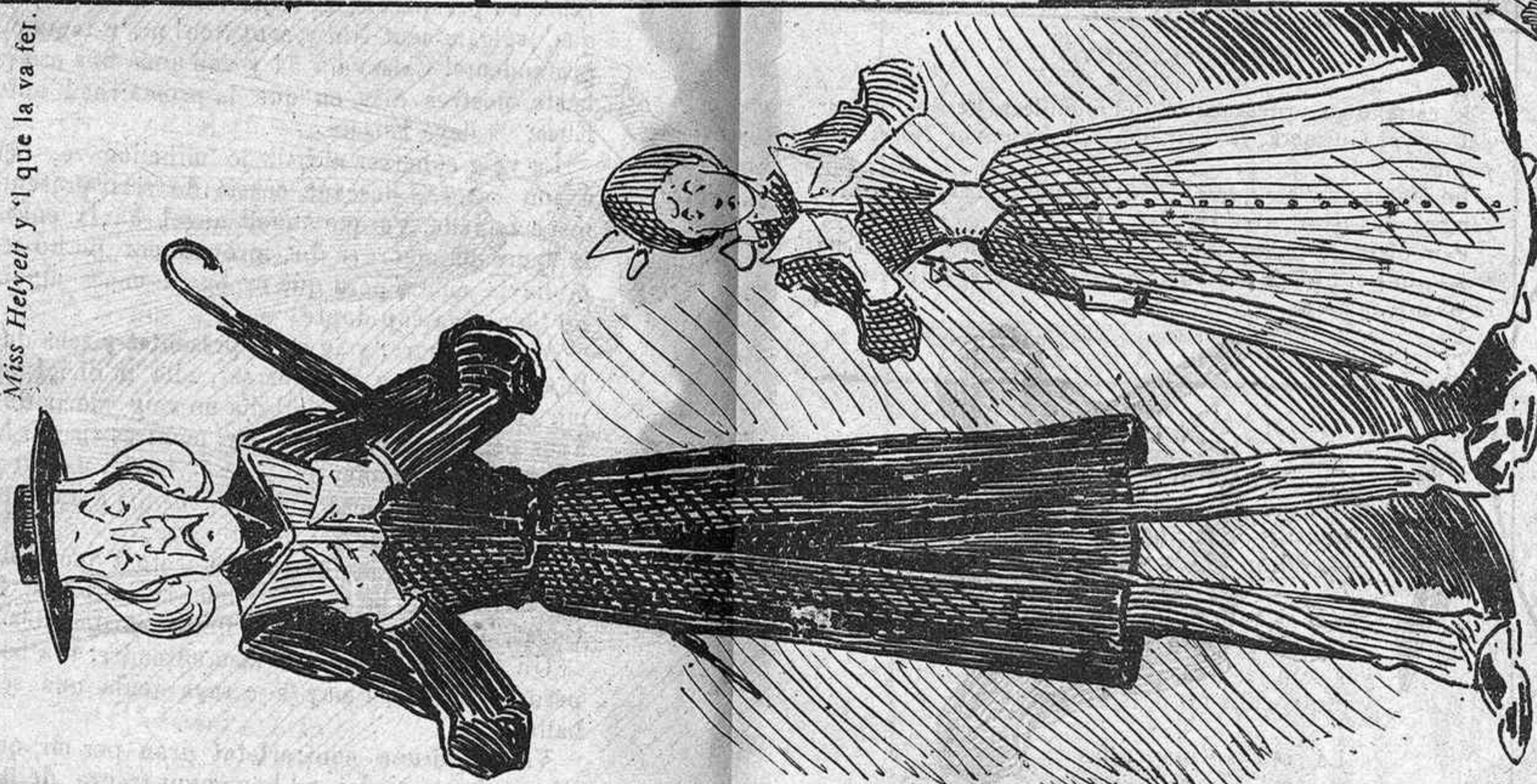

LOTA

D. CIRCUNSCISO

Miss Helyett y 'l que la va fer.

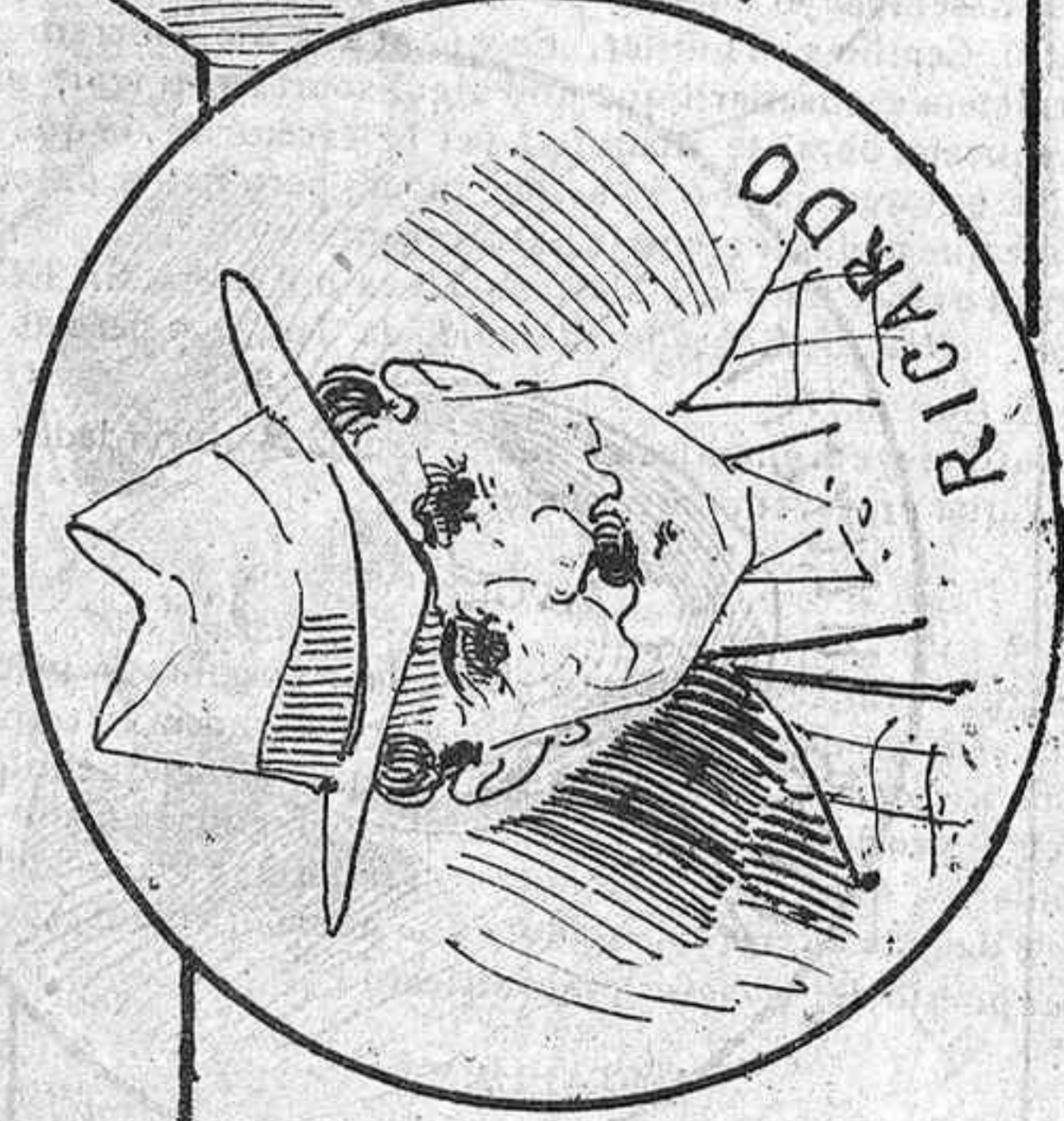

MISS HELYETT

Faleon 93

—Qu' es això?
—Una dona cap per vall.
—M' pensava qu' era una figura.

RICARDO

Final del segon acte.

NOSTRE RETRATO

Filla de artista molt notable, es la nostra biografiada d' avuy Srta. Carme Miquel, ja que lo seu pare es lo distingit barítono que per alguns anys consecutius actuá en lo incendiat teatro Espanyol, per lo que no es d' estranyar hagi hereditat tanta intuició artística además de la preciosa veu que posseheix.

A pesar de que actualment son pocas las obras que ha representat, lo motiu de ser ja conegudas ha fet que 's posés en evidència son talent, demostrant que es molt superior á molts *eminencias* que 'ns han vingut de Madrid, y que tot son mérit estriba en ser mes ó menos *amigas* de escriptors y compositors que dominan á las empresas de teatros de la vila del os.

NOVEDATS

Lo primer estreno de la companyia Mario ha sigut lo drama de D. Mariano de Vela, *La estrella de los salones*, que revela en son autor felissas disposicions pera lo teatro, puig si be lo primer acte es molt ignocentó, en cambi te escenas en lo segon y tercer que l' acreditan de molt expert.

La versificació en moments un xich ripiosa, pero en conjunt molt acceptable.

Lo desempenyo notable per la Sra. Alverá y los senyors Mario, Cepillo y Thuiller. En quant á la Sta. Gurrero 'ns permetem aconsellarli que no vulgui sobressorti tant, puig en aquesta obra se distingeix per lo excéntrica, ja que los trajos que vesteix *podrá* ser de moda, pero haurá de confessar que á ella li resultan extravagants.

Pera avuy s' anuncia *Mariana* del eximi literat Sr. Echeagaray, obra que lográ lo *aguinaldo* de las 5000 pesetas del premi Cortina.

Inutil creyem manifestar que es esperada ab verdader desij y que preveyém un verdader plé.

TIVOLI

Segueix imperant ab tot l' *explendor* possible en palcos, butacas y gradas, la *Miss Heliott*, y per tal motiu l' estreno de *La telefonista* se va allargant hasta que 's vegi que lo públich se cansi de sentir las escenas ocorregudas en aquella montanya, que encare que fan *enrogir* á alguna *miss*, logran fer fe denteta á certs espectadors que haurian volgut trovar-se al puesto del *pudorós* pintor Ricardo.

CATALUNYA

Dissapte se reproduhirá la estravagancia cómica, lírica, ballable y otras *yerbas*, dels Srs. Molas y Coló, titulada, *Jules Vert et Compagnie ó el Barón del pelo crespo* que tan bon éxit obtingué en la época de son estreno, y que es de creurer que aquesta vegada lográ encare mes acceptació ja que la Empresa d' un quant temps á aquesta part sembla

que vol cambiar l' escenari en Circo equestre ó cosa parescuda ab la exhibició de la *serpentina* Miss Fuller y con torsionistas *fi de siecle*, jermans Eclair.

¡Que pillos que son los gats!, ¿vritat, senyor Molas?

CALVO-VICO

Molt discreta ha resultat ser la nova companyia lírica del Sr. Gil, havent lograt per tal motiu una favorable acullida que sens dupte augmentará aixís que posi en escena obras completament noves.

Sobressurt en lo quadro, la tiple cómica Sta. Miquel que per sa bonica veu y desenvoltura escénica ha lograt ja per complert las simpatias del públich. preveyent á la Empresa un bon resultat per tan notable adquisició.

Totas quantas obras s' han representat, han sigut ab justicia aplaudidas, havent merescut la predilecció del públich *La una y la otra* y *El monaguillo*, obras en las que la Senyoreta Miquel hi esta admirable y que en certs moments deixa diminutas á las artistas de gran renom que l' han precedit en altres teatros.

S' ha estrenat *Bouquet Nacional* inspirada ab «Certamen nacional» y que la lletra es, de molt, superior á la música, no obstant, se feren repetir varias pessas entre ellas la bonica «polca dels gomosos».

Pera dar major amenitat á las funcions, diariament se representa alguna comedieta valenciana lograntse ab tal motiu que lo públich hi regositji en gran manera, puig ja es sabut que lo repertori valenciá está carregat d' equivochs y paraulas epigramáticas que ditas ab la gracia dels actors que tant acertadament dirigeix lo Sr. Gil, fan trencar de riure á la concurrencia.

En preparació *El otro monaguillo*, sarsueleta nova.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS

Desde los célebres Rizzarellis no havíam vist en lo Circo, gimnastas tan notables com son los de la familia Ostaras, que ab extraordinari aplauso debutaren la setmana passada, y que creyém serán per bastant temps l' atracció mes notable de la *troupe* de la casa.

Apesar de que actualment la companyia es molt escullida sabém que lo Sr. Alegria 'ns te en porta nous *debuts*.

CIRCO ESPANYOL

L' estreno en aquest teatro del monólech *Mestre Olaguer* del senyor Guimerá, vá tenir bon éxit; lo senyor Borrás, de *punta*.

Lo drama ¡*Mal pare!* fôu ben interpretat; y 'l saynete *Qui... compra maduixas!*, així, així.

Pera diasapte vinent está anunciat lo benefici de la *nena Bozzo*, que si fora de las taulas es una criatura, en la escena es una dona gran.

UN CÒMICH RETIRAT

CANTARS

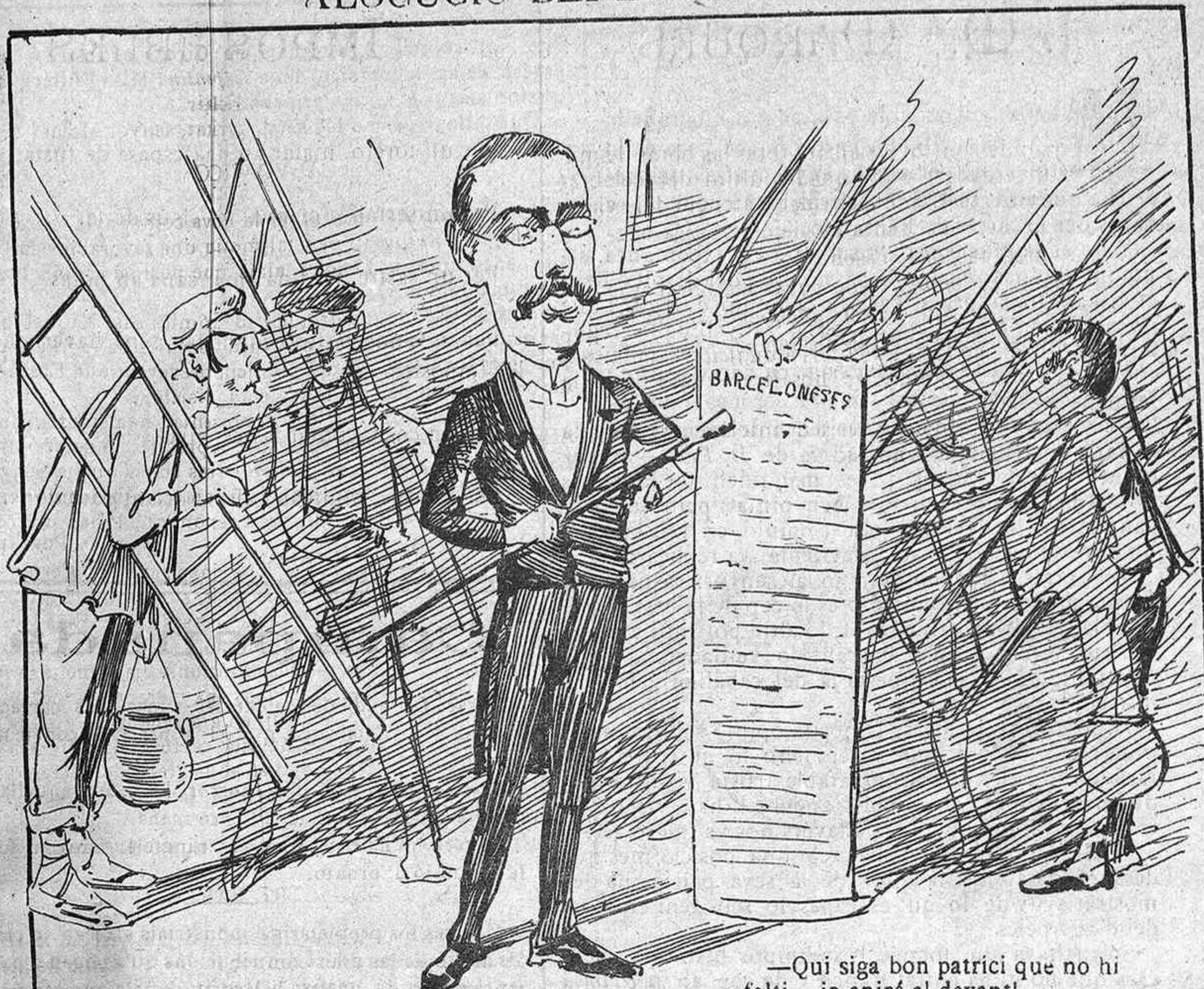
Lo día que 'm vaig casá
vaig estrenar dugas cosas:
los gastos de la modista
y las rahons de la sogra.

Vas al ball molt presumida
perque 't treguin á ballar;
vas com las ricas, lluhida,
y molts cops no pots sopar.

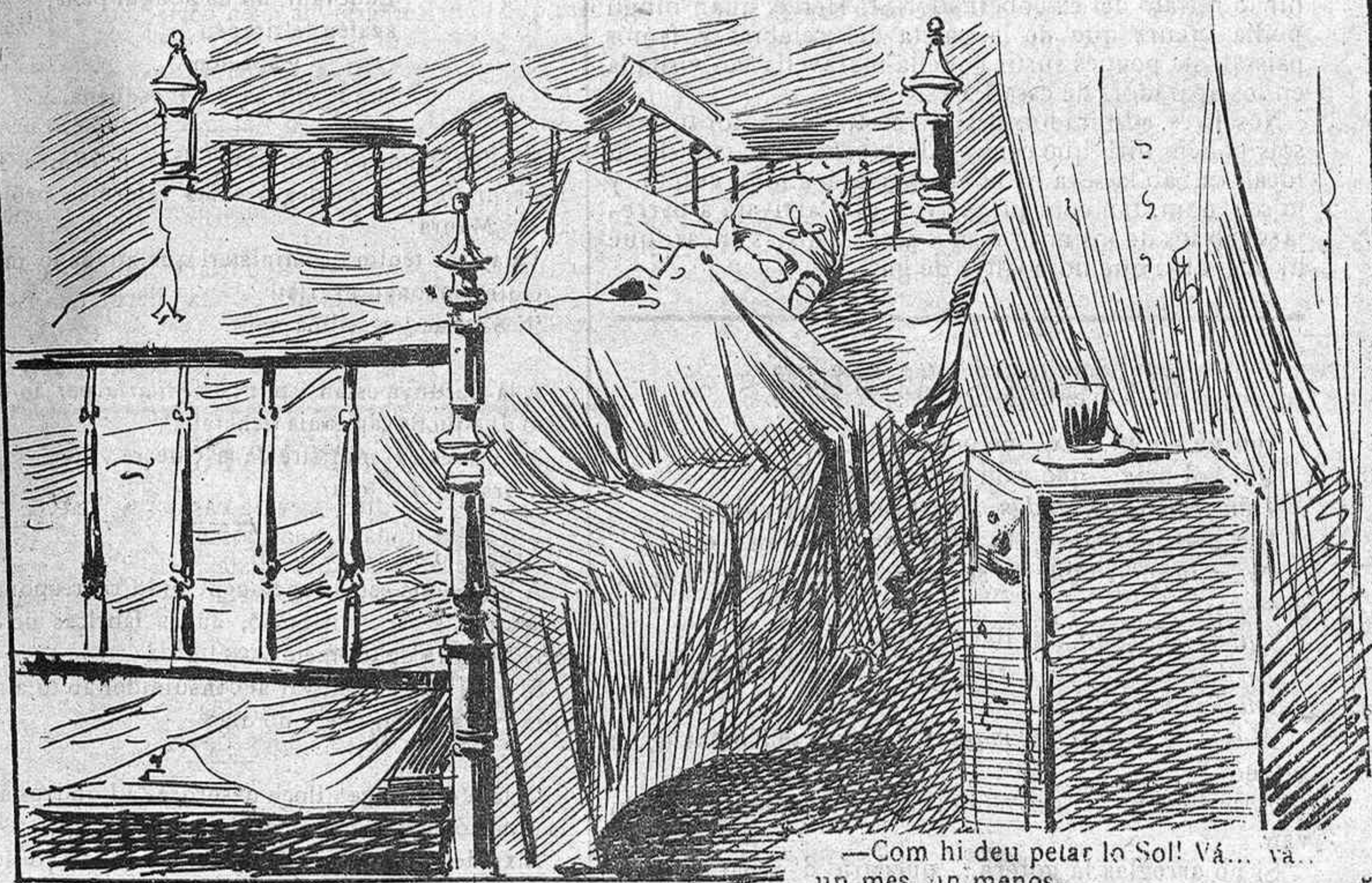
La cara tan blanca fás
que semblas una escultura
y es degut á las pomadas,
polvos d' arrós y pintura.

J. SELVA M.

ALOCUCIÓ BERENGUERESCA

—Qui siga bon patrici que no hi falti... jo aniré al devant!

—Com hi deu petar lo Sol! Vá... vá... un mes, un menos.

J. M.^A MARQUÉS

MOTIU de controversia, com totes las obras de mèrit verdader, es lo quadro últim del celebrat artista que en casa Llibre ha cridat l'atenció dels viandants per lo carrer de Fernando.

Y no es sempre controversia franca y expontánea, sino qu' algunas vegadas la passió, filla del despit ó de l'enveja, entra á formar part de la opinió d' alguns que no perdonan á qui s'aixeca sobre 'l nivell de lo regular, dant lloch aquest judici fals á *audicions* deliciosas com la que varem presenciar nosaltres una nit de la setmana passada.

—Fulano,—va dir un á un seu interlocutor clavada la cara al cristall dels aparadors de *D. Pere*— exceptuant lo cap del cavall qu' es magnífich, tot lo demés ni está ben comprés ni está ben pintat; pero lo company que ja havia donat la seva opinió, en veu baixa, á un altre subjecte que al costat tenia, va replicar:

—T' erras... ara ho deya jo al senyor; casualment lo que menos val del quadro es lo cap de la bèstia, que sembla feta d' un principiant; lo altre pot mitj anar.

Y jo vareig quedar buscant lo verdader cap de la *bestia* duplant si era aquesta la del cavall origen de la discussió.

Ja nosaltres varem dar la nostra opinió sobre aquesta obra pictórica lo dia que varem tenir lo gust d' admirarla en lo taller del incomparable artista, y sols anyadirém avuy que tots quants amichs l' han vista han corroborat l' opinió que ja allavors nos va mereixer.

Lo Sr. Marqués que s' ha creat una posició mes que desahogada ab la sola ajuda de la seva paleta, ha demostrat avuy de lo qu' es capás lo seu geni en l' art del diví Apeles.

Sols faltava que toqués l' assumpto histórich, y encara que no hi ha entrat franch y de cop ab 'n *Prim á Castillejos*, es aquest quadro un ensaig que 'ns demostra que 'l dia que s' ho proposi 'n sortirà ayrós y 's repetirà la sorpresa y admiració general que va produhir lo retrato del ex-gobernador Sr. Herce, quan ningú podia creure que de la paleta del celebrat y famós paissatjista pogués surtir aquella maravella tan visitada en los aparadors de casa Parés.

Nosaltres, admiradors desinteressats del pintor tortosí, sols podém dirli que camini dret, sense girarse, al seu ideal, qu' ab la seva habilitat arribará ahont vulgui, y lo seu nom, tan conegut ja avuy dia, arribará á barrejar-se ab los de los nostres mes grans artistes encare que hi hagi algú que no li vinga de gust.

REFRANS ADOBATS

Qui vá ab un coix... no pot correr.

Qui vol peix... que vagi á la pescateria.

Dime con quien andas... y sabré ab qui vas.

Del plat á la boca... hi ha un parell de pams.

No hay plazo que no se cumpla... ni gendre que no gemegui.

Quien madruga... se lleva aviat.

En tierra de ciegos... tant es ser lleig com guapo.

Quien rompe... fuig.

Más vale pájaro en mano... que ser enganyat d' un gitano.

Los dineros de sacristan... anant gastantlos se 'n van.

Si no arreglas la gotera,... quedarà d' igual manera.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

IMPOSSIBLES

Per un torero, matar ab una espasa de fusta.

Per un serrallé (manyá) fer claus de fa.

Per un sastre, fer una americana ab notas.

Per 'n Gamazo fer economias sens haver de pujar los impostos.

Per un cego, contar las estrellas.

Per mí que 'm digan calsas portant pantalóns.

JOAN DEL PORTALET

Campanadas

Encare fan pudó de cremat las runas dels barracóns de la Plassa de Catalunya, que ja 's parla de construirhi un teatro.

Sembla que á algú li fa horror lo veure aquella plassa despejada del modo que la lógica mana.

Lo foch ho ha entés mes que ningú. L' haurían de fer de la comissió d' ornato.

Mentres los propietaris é industrials aixecan lo crit al cel ab motiu de las grans contribucions qu' obligan á parlar de tancaments de portas, á Madrit sembla que 's tracta de crear un octau cos d' exércit que augmentará en dos millóns los gastos de guerra.

Endevant, no us dongui pena;

agaféu lo tirapéu

y apretéu

ja que tots parém l' esquena.

Sembla, segons algun periódich, que á Cuba ha tornat á haverhi alguna cosa degut á las reformas projectadas per lo Sr. Maura.

Vaja, que tením un ministeri que no 'ns lo mereixém.

Quin personal! ni triat!

'N Sagasta 'ns estima molt.

A la Corunya están á punt de ballarla per lo de la supressió d' aquella capitania general.

Aquest es del ministre de la Guerra.

Y ara á qui li toca?

Ara ja ho sabém.

A Barcelona están funcionant ab lo corresponent permís, pagant la seva contribució, dugas fábricas de *café*, en las que hi entra de tot menos *café*.

Si aixó no es enganyar al consumidor ab tota autorisació, que vinga 'n Sagasta y ho diga.

'S tem que tingan lloch desordres á Lóndres ab motiu de la votació de l' autonomia d' Irlanda.

Aixó de l' autonomia donará lloch á molts desordres.

Fins á... fora de Irlanda.

Diu que 'ls soldats en la professó cívica anavan de gala pero ab trajos d' hivern.

Devian ferho perque no s'encostipessin.

Y no s' asfixiessin.

La festa religiosa en honor al Comte, va ser segons opinions, molt magre.

Be,... hauriam de saber de quin preu 's va encarregá.

La gent aviat enrahona.

Y després: Lo difunt va deixar algo per missas?

Lo alienat que viu en la Riera del Pi sembla que torna á fer de las sevas cridant y alarmant tot lo vehinat.

Segons informes lo tal subjecte te quartos y fins es lo dueny de la casa.

Així ja pot cridar...

Lo Sr. Henrich volgué fer la competencia al Patró Aranya en l' alocució per los festeigs en honor del comte Berenguer lo Gran.

Va encarregar eficazment al poble que concorregués á la professó cívica, pero ell va brillarhi per la seva ausencia.

La vritat es que feya un sol qu' estavellava las pedras, y lo mes interessant qu' era 'n Berenguer, no se 'n sentia.

Qui ho enten, qui no ho enten...

La *Bella chiquita*, coneguda del nostre públich per haver treballat en l' *Eden Concert y Moulin Rouge* en l' estiu passat, va ser denunciada á Madrid, en lo *Circo de Parish* per la célebre associació de *Pares de familia*.

Segons informes en la *Danse du ventre*, la artista remena molt, y aquesta gent no deuen estar perque 's remeni res. Ey... en lo teatro.

Després de aguda y dolorosa enfermetat, dilluns passat deixá d' existir D. Joaquim Oliva y Peradejordi, pare polítich de nostre amich lo celebrat poeta, reputat autor dramátich é inteligent industrial D. Sebastiá Gomila, á qui com á sa atribulada familia acompanyém en lo just sentiment que 'ls embarga.

Los damassos colocats á cá la Ciutat en motiu de las honras á 'n Berenguer eran de lo mes tronat que hi puga haver.

Hasta hi hagué qui va dir que tal vegada fossin de la época del fill del *Cap d' estopa*.

Feyan molta... *pudó* d' época.

Segons un periódich, á Sevilla va casarse un jove juheu, ab una hebrea de 12 anys.

Be... ¿qui era mes jove, l' hebrea ó lo juheu?

Qui era mes hebreu, lo juheu ó l' hebrea! y qui era mes juheu, l' hebrea ó lo juheu?

Al que resolguí aquest problema li regalarém un juheu hebreu y una juheva hebrea, embolicat ab un número del periódich que porta la noticia.

Alguns particulars han tret las placas de las portas dels pisos que contenian los noms dels inquilinos, pera lliurar-se del nou impost.

*Y el globo en tanto sin cesar navega
per aquesta nació d' homes de pega.*

Lo Sr. Puigcerver ha parlat en lo Congrès contra 'ls projectes del Sr. Gamaso.

Aixó en lo Congrès, pero fora del Congrès... tothom fa igual.

Quina popularitat!

Ab un' altra com aquesta
s' eternisa en lo poder.

A causa de impertinent malaltia, fa ja algunas setmanas que 'ns veyém impossibilitats en nostras columnas, de la cooperació artística del distingit dibuixant D. Ramón Escaler, per lo que fem vots á fi de que quan antes pugui prestar sos valiossos serveys en nostre periódich; noticia que creyém veurían ab gust nostres apreciables lectors.

CANTARELLAS

FILOSOFIA

Vinam aquí, nina hermosa;
Posam la má sobre 'l cor.
¿Sents... los quartos de la hermilla?
Donchs.. es l' amor.

EXPLICACIÓ

Tú y jo, nineta amorosa,
Som los colomets aymants,
La casa ahont vivim, lo niu,
Y ta mare 'l gavián.

LA POESIA DEL CAMP

Que es hermós al neixe 'l dia
Veure eixir tan suau lo sol,
Que es joyós aspirá l' ayre,
Tot plé d' olor.
Mes veure dita sortida
Cavant y suant de fort
Per guanyar las caixaladas
Es molt pitjor.

J. ESCACHS VIVED.

Telegramas

Sant Martí, 10.—7 matí.—Lo cementiri no ha sigut possible netejarlo; los ossos hi vessan.

C. OLERA

Sant Andreu, 10.—8 matí.—Quan vinga lo Sr. Governador ja ho trobará tot net; fa vint y quatre horas que 's fa dissapte.

M. ORBO.

Sans, 10 —9 id.—Lo vapor vell s' ha trobat fet una porqueria perque ignoravam la visita del Sr. Governador.

A. SIATICH

Gracia, 10.—10 id.—La investigació ha trobat molta porqueria per tot, y aixó qu' encare no fa tres anys que va netejarse.

C. ANGES

Cornellá, Hospitalet etc. etc. 10. -11 — Si ha de venir la investigació avisin ab temps que tot se netejará.

F. EBRAS

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigir-se á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número. 5—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

—Qui sab si 'n descendeixo jo d' aquest comte... com me dich Berenguer també.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

—Miri, escolti, *Hu-dos-tres*.
—*Que hu quatre, donya Total!*
—Vagi á casa de l' Ignés
y li diu que 'l seu promés
l' espera á la Catedral.

M. EMULAP.

PROBLEMA

—Ola, Manolo, ¿que portas aquí?
—Bolillas, ¿á veure si endevinas
quantas n' hi ha?
—¿N' hi ha 20?
—No, pro si 'n tingués 4 vegadas las
que tinch, ne tindria tantas de mes de
20 com ara 'n tinch de menos.

UN PELUT.

LOGOGRIFO NÚMERICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9 — Població catalana.
5 9 7 8 6 8 6 2 — » »
4 9 7 7 3 4 9 — » »
4 7 9 5 3 9 — » »
1 3 6 7 9 — » »
9 4 6 7 — » »
1 9 2 — Nom d' home.
7 6 — Nota musical.
9 — Vocal.

SATIRILLAS.

TERS DE SILABAS

Sustituhir los punts per lletres de modo que llegit vertical y horisontalment dongui 'ls següents resultats: 1.ª ratlla: Util per las iglesias; 2.ª: Nom d' un ofici; 3.ª: Nom de dona en diminutiu

QUIMET BORRELL.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xarada.—*Am pa ro*.
Sinonimia.—*Rock*.
Anàgrama.—*Paula Palau*.
Geroglífich.—*Per tresors las indias*.
Logogrifo numérich.—*Gumersinda*.

DIPOSIÓ DE VINS
DEL
MARQUÈS DE MUDELA

Rambla de Catalunya, 77

TELÉFONO, 29.

TRESINA

HISTORIA Ó NOVELA

PER

—:GAYETÀ SOLER:—

Un tomo de uns 300 fulls tamany 12x18.

Preu 1 pesseta

Los Srs. Corresponsals poden demanar los que desitjin en la administració d'aquest periódich, 5, S. Ramón, 5.